

Archeologienota

Programma van maatregelen

IZEGEM – ‘t PANDJE (prov. West-Vlaanderen)

Auteurs: Daphné VERAART, Gwendy Wyns

Projectcode: 2016K328

- **Administratieve gegevens**

- ➔ Initiatiefnemer: zie privacyfiche
- ➔ Erkende archeoloog: Daphné Veraart, OE/ERK/Archeoloog/2017/00185
- ➔ Erkende archeoloog rechtspersoon: Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster, OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
- ➔ Locatiegegevens: Izegem, Mentenhoekstraat (zie plan in bijlage 3 en 4 bij het verslag van resultaten bureauonderzoek)
- ➔ Lambertcoördinaten: X: 67725, Y: 179487; X: 67817, Y: 179689
- ➔ Kadastergegevens: Izegem, afdeling 4, sectie D, percelen 174D4 en 171L4 (zie plan in bijlage 4 bij het verslag van resultaten bureauonderzoek)

- **Aanleiding vooronderzoek**

- ➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

- **Resultaten vooronderzoek zonder ingreep in de bodem**

- ➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

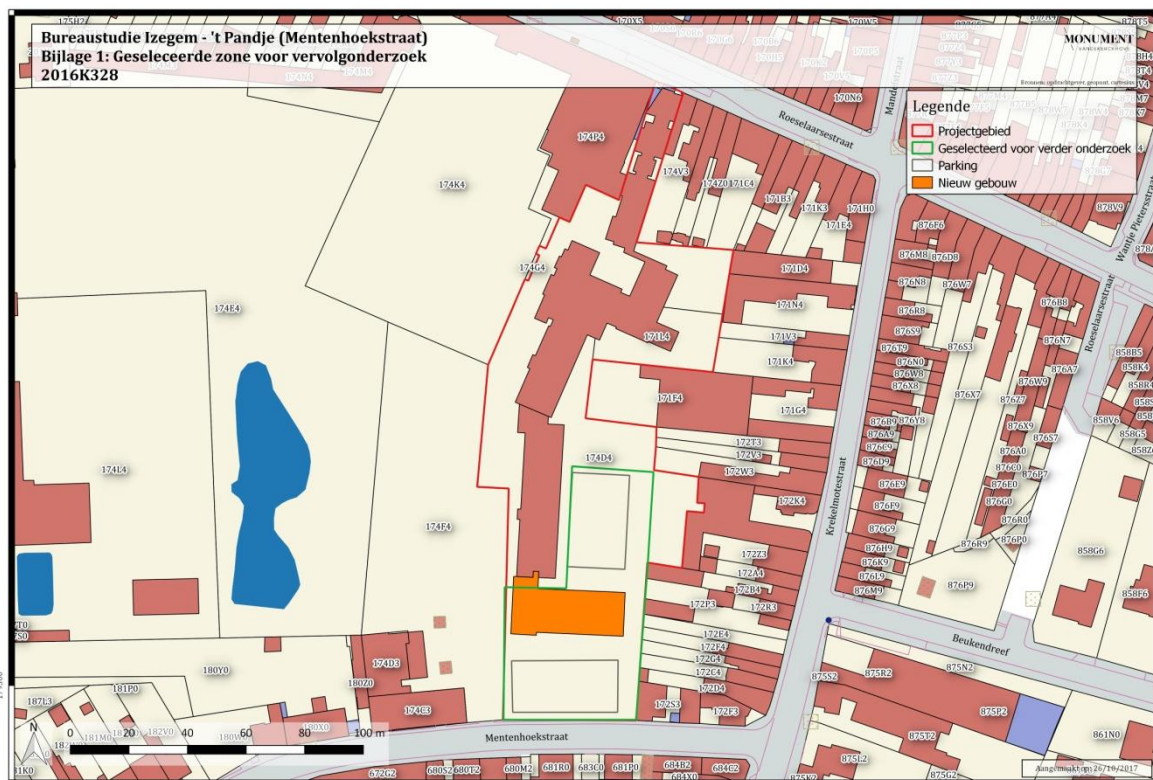
- **Gemotiveerd advies**

Het uitgevoerde bureauonderzoek is volledig, alle relevante beschikbare bronnen zijn teruggevonden en zijn geraadpleegd. Op basis van het verslag van resultaten van het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site echter niet gestaafd worden. Daarom is voor een deel van het projectgebied een verder vooronderzoek noodzakelijk. Gezien de topografische ligging (nabij de Mandelvallei), de bodemgesteldheid (normaal goede bewaring van de bodem door de afwezigheid van bebouwing) en de aard van de te verwachten archeologische sporen wordt een vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuven voorgesteld als de meest aangewezen methode. Voor een uitgebreide evaluatie van de verschillende onderzoeksmethoden wordt verwezen naar het verslag van resultaten (hoofdstuk 2.5.).

Hieronder worden de voorwaarden beschreven waaraan de het proefsleuvenonderzoek dient te voldoen. Het uitgestelde traject is noodzakelijk doordat het terrein momenteel in gebruik is als parking en het economisch onwenselijk is om dit vooronderzoek reeds uit te voeren voordat de vergunning effectief verleend is.

- **Planafbakening**

De totale site heeft een oppervlakte van ongeveer 1 hectare, de geplande werken beslaan slechts ongeveer 3000m² hiervan. Enkel deze zone is geselecteerd voor verder onderzoek (zie figuur 1).

Figuur 1: Gegeoreferereerd plan met aanduiding van de zone geselecteerd voor verder onderzoek.

- **Vraagstelling**

Het doel van het onderzoek is om te achterhalen of er op het terrein één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de ontwikkeling van het projectgebied. Hieronder worden de specifieke (niet limitatieve) onderzoeksvragen per methode weergegeven. Elke onderzoeksmethode is succesvol beëindigd wanneer haar vraagstellingen succesvol kunnen worden beantwoord. Zolang niet alle onderzoeksvragen succesvol kunnen worden beantwoord, dient men over te gaan op de volgende onderzoeksmethode zoals besproken in hoofdstuk 2.5. van het verslag van resultaten.

- **Proefsleuven/proefputten:**
 - Zijn er archeologische sporen aanwezig?
 - Welke is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
 - Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
 - Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
 - Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten?
 - Welke is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
 - Is er een archeologische site aanwezig binnen het projectgebied?
 - Welke zijn de verder te nemen maatregelen i.f.v. de geplande werken?
- **Plan van aanpak**

Hieronder wordt per voorgestelde onderzoeksmethode de te hanteren techniek beschreven:

- **Proefsleuven/proefputten**

Teneinde na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, dient gebruik gemaakt van de inplanting van parallelle ononderbroken proefsleuven over dit deel van het onderzoeksgebied dat geselecteerd is voor verder onderzoek. Bij de inplanting bedraagt de afstand tussen de proefsleuven minimum 12m en maximum 15m (van middenpunt tot middenpunt)¹. Voor de uitgraving wordt gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak. De sleuven zijn 1,80 tot 2m breed en zijn hier noord-zuid georiënteerd zodat lange ononderbroken sleuven mogelijk zijn (zie figuur 2, bijlage 2). Per sleuf wordt machinaal een profielput aangelegd, op een dermate manier dat er een geschrinkt patroon ontstaat en men in feite om de 25m een zicht heeft op de bodemopbouw van het onderzoeksterrein.

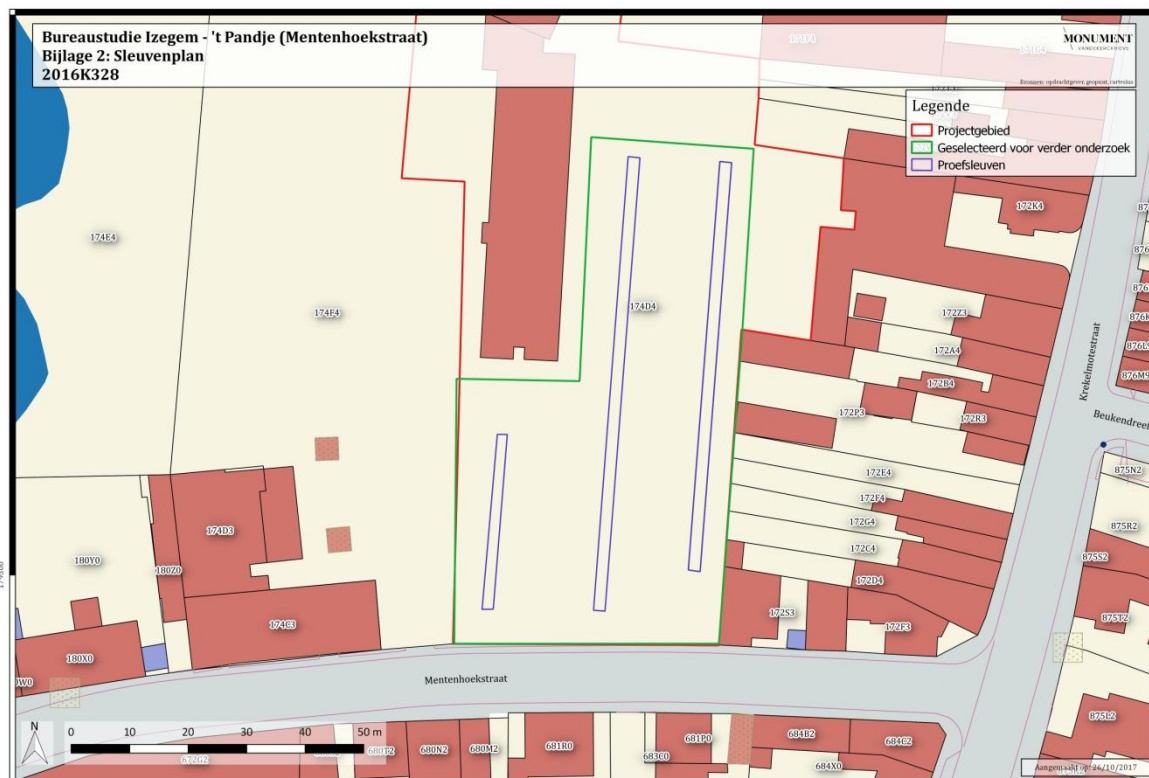
Er worden extra volgsleuven, dwarssleuven of kijkvensters aangelegd om beter inzicht te krijgen in de aard van de aangetroffen archeologische sporen. Er wordt 10% van de onderzoekbare oppervlakte opengelegd door middel van sleuven en 2,5% door middel van volgsleuven, dwarssleuven of kijkvensters. Op die manier wordt 12,5% van het onderzoeksgebied onderzocht en kan met een minimale kost een betrouwbare inschatting gemaakt worden omtrent het archeologisch potentieel van de site. Zodoende kan men ook beter de onderzoekstermijn en –kost inschatten bij een eventueel vervolgonderzoek.²

¹ Als men de kosten-baten afweging maakt, is deze methode van proefsleuven het meest aangewezen om archeologische sites op te sporen en te prefereren boven andere systemen. Zie *Onderzoeksrapport agentschap Onroerend Erfgoed 48. Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie.*

² HANECA K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S. en ERVYNCK A., Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie. *Onderzoeksrapporten agentschap Onroerend Erfgoed*, juli 2016.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Het dichten gebeurt op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt en dat de draagkracht van de bodem zo gelijk mogelijk is aan de draagkracht voorafgaand de start van het veldwerk. Indien nodig worden kwetsbare sporen (vb. brandrestengraven) afgedekt met waterdoorlatende doek.

Bij het opstellen van het sleuvenplan werd er rekening gehouden met de huidige bebouwing en de aanwezigheid van enkele bomen in de zuidoostelijke hoek van het terrein. Hierdoor is de uiterst oostelijke sleuf enkele meters ingekort in het zuiden. Verder werd er een buffer van ongeveer 10m van de huidige bebouwing en 5m van de perceelsgrenzen aangehouden. De toegang tot het plangebied gebeurt via de Mentenhoekstraat.

Figuur 2: Sleuvenplan op kadasterplan.

Het archeologisch ensemble zal gedurende en na het afronden van het onderzoek bewaard worden bij Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat, 8770 Ingelmunster. Na afronding en oplevering van de rapportage wordt het ensemble definitief bewaard bij de bouwheer. Bewaring gebeurt conform de bepalingen in de Code Van Goede Praktijk (hoofdstuk 30.2).

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hierboven beschreven methodes dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. De diverse fases van vooronderzoek moeten niet uitgevoerd worden indien de geplande bouwwerken, waarvoor deze archeologienota wordt opgesteld, niet zullen worden uitgevoerd. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling kan beantwoord worden. Het gefundeerd kunnen beantwoorden van de vraagstelling is dus het evaluatiecriterium aan de hand waarvan de erkende archeoloog zal bepalen of het onderzoeksdoel succesvol bereikt is.

- **Gewenste competenties**

- ➔ In het kader van het proefsleuvenonderzoek dient het team te bestaan uit minstens 2 archeologen waarbij minstens één van de uitvoerende archeologen tenminste 220 werkdagen veldervaring heeft met onderzoek op zandleembodems, en één van de uitvoerende archeologen ten minste 20 werkdagen veldervaring heeft met proefsleuvenonderzoek.
- ➔ Gedurende het veldwerk dient een (assistent-)aardkundige op afroep beschikbaar te zijn op het terrein. De (assistent-)aardkundige moet beschikken over aantoonbare ervaring met zand- en zandleembodems.

- **Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk**

Er zijn geen voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk.

Bureaustudie Izegem -t Pandje (Mentenhoekstraat)
Bijlage 1: Geseleceerde zone voor vervolgonderzoek
2016K328

MONUMENT

Bronnen: opdrachtgever, geopunt, cartesi

Legende

-
- Projectgebied
 Geselecteerd voor verder onderzoek
 Parking
 Nieuw gebouw

179500

Aangemaakt op: 26/10/20

Bureaustudie Izegem - 't Pandje (Mentenhoeckstraat)
Bijlage 2: Sleuvenplan
2016K328

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt, cartesi

Legende

- Projectgebied
 Geselecteerd voor verder onderzoek
 Proefsleuven

